

DEN RESURSKLOKA SVENSKA GRISEN

SÅ TAR VI HAND OM ALLT FRÅN TRYNE TILL KNORR

• SVENSK GRIS – DET HÅLLBARA VALET •

Den svenska modellen bygger på god djuromsorg, minimal användning av antibiotika, unikt friska djur och de svenska grisarna får behålla sin knorr. Det är en modell som är både resursklok, ekonomisk och hållbar.

För en så effektiv och miljövänlig produktion av griskött som möjligt är det viktigt att alla delar på ett djur tas tillvara på bästa sätt. För en låg klimatpåverkan bör även andelen ätbart på varje djur vara så stor som möjligt. På många sätt kan tillvaratagandet av allt på djuret – från tryne till knorr – liknas vid hur man hanterade den värdefulla gårdsgrisen förr i tiden, med skillnaden att exporten gör det möjligt att ta vara på styckningsdetaljerna även ur ett globalt perspektiv. Det betyder att det som inte äts i Sverige, till exempel detaljer med en stor del ben, exporteras till länder där man efterfrågar sådana detaljer.

GOD DJUROMSORG

I Sverige måste alla livsmedelsproducerande djur hållas så att de kan utöva sina naturliga beteenden. I Sverige får grisarna ha svansarna med knorren kvar. Trots att det är förbjudet att klippa svansar rutinmässigt, sedan 1994, så görs det av de flesta övriga länder inom EU. En svensk gris på mellan 10–30 kilo har i genomsnitt cirka 30 procent mer utrymme och en slaktgris på mellan 85 och 110 kilo över 40 procent större boxyta än i övriga EU.

LÅG FÖRBRUKNING AV ANTIBIOTIKA: UNIKT FRISKA DJUR

Svenska djurbönder använder minst antibiotika till djur i hela EU. Det visar den europeiska läkemedelsmyndigheten i sin årliga kartläggning. Svenskt kött är i praktiken fritt från salmonella, tack vare att ett målmedvetet arbete för friska djur och god djuromsorg bedrivits i Sverige under många år.

NÄRPRODUCERAT OCH NÄRODLAT

Svenska grisar äter främst svensk foderspännmål och en ökande andel inhemskt proteinfoder. Odling av olika spannmålssorter i Sverige är mer hållbar och bedrivs med större omtanke om naturen än i många andra länder. När vi köper svenskt griskött bidrar vi till ett mer långsiktigt uthålligt lantbruk med respekt för kretsloppet.

DEN SVENSKA MODELLEN

RESURSKLOK &
KLIMATSMART

GOD
DJUROMSORG

SVANSEN KVAR

UNIKT
FRISKA DJUR

KLOK ANVÄNDNING
AV ANTIBIOTIKA

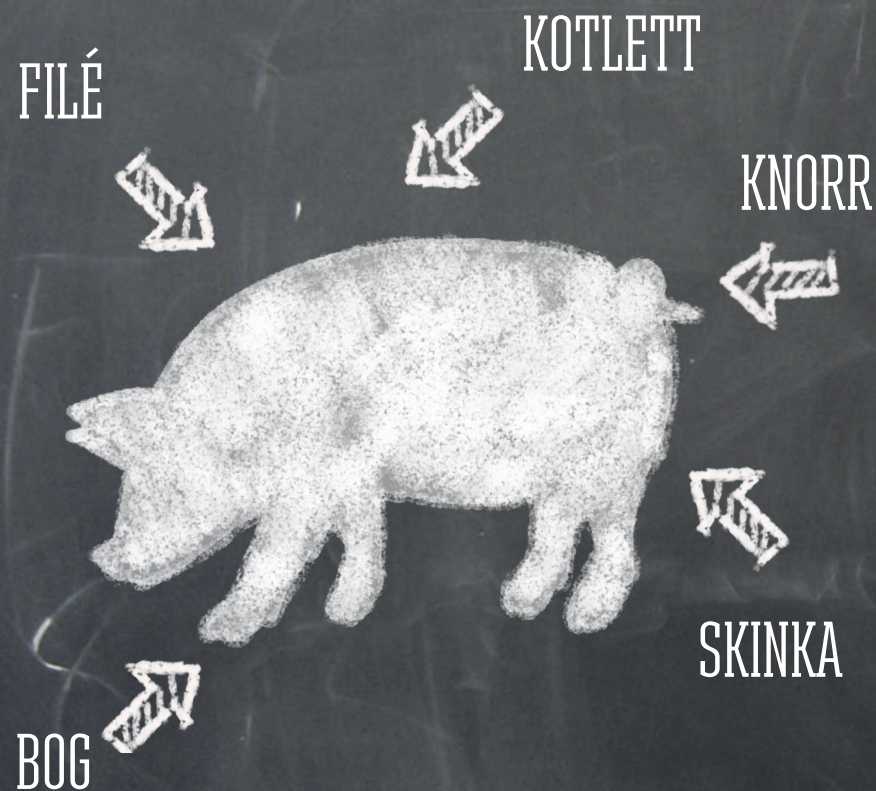
70% AV GRISEN BLIR TILL MAT

Det mesta av grisen blir mat till människor. Största delen styckas till kött detaljer, till exempel skinka, filé, karré, bog och kotlett. Andra delar blir till fläskfärs som används som råvara till korv och köttbullar. Fläsklägg och griskind är högtintressanta detaljer idag i Sverige, tack vare att kockar och restauranger blir allt bättre på att ta tillvara allt på grisen. Den svenska produktionen av charkuterier är också ett bra sätt att ta tillvara hela djuret. Tarmar är efterfrågade, de rengörs och saltas innan de säljs vidare för att bli korvskinn. När det står naturtarm på innehållsdeklarationen på korvförpackningen så är det tarm, oftast från gris eller lamm. Tarm från gris används ofta till tjockare korvar.

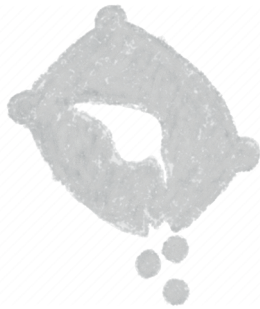
Svenskt griskött är mycket uppskattat i många länder och det finns en stor internationell efterfrågan på det som vi svenskar kanske betraktar som udda styckdetaljer.

I länder med andra mattraditioner och preferenser betraktas till exempel detaljer med en stor andel ben som extra intressanta, till exempel pianoben, svansben och rörben. Trynena kokas det buljong på. Grisöron friteras eller används i buljonger och soppor. Grisens svål friteras och äts som snacks. En detalj som är mycket efterfrågad i Asien är grissvans. Det är en unik svensk produkt eftersom man i de allra flesta länder, trots förbud, klipper av svansarna på smågrisarna.

Exporten är resursklok och gör att mesta möjliga av grisen tas tillvara.

RESTEN ANVÄNDS TILL...

VÄXTNÄRING

Utvalda delar torkas och mals till ett näringsrikt mjöl som ingår som råvara i ekologisk gödning och sprids på åkrarna istället för konstgödning. Renat rötslam från lokalproducerad biogastillverkning används också som näring till jorden, framförallt inom skogsbruket.

DJURFODER

Hundar och katter är viktiga familjemedlemmar och det innebär att deras ägare månar om det foder man serverar sällskapsdjuren. Idag finns det en ökande efterfrågan på djurmat av svenska råvaror till sällskapsdjur. Lungor, mellangärden, blod och flera andra slaktbiprodukter används – tillsammans med torkade grisöron, trynen och svansar – till hundmat.

ENERGI OCH BRÄNSLE

Mage, hjärta, blod och lever tillhör de detaljer från grisen som används för att producera biogas, ett biobränsle som bildas vid nedbrytning av organiska material. Biogas används bland annat som bränsle till kommunala bussar. Det finns även restprodukter som blir biomal. Biomal används vid förbränning vid produktion av el och värme.

MEN OCKSÅ TILL...

FORSKNING

Många av grisens organ påminner om människans, till både form och storlek. Det gör att utvalda organ används vid medicinsk utbildning. Fortlöpande forskning för att ta tillvara alla delar på bästa sätt pågår hela tiden. Bland annat för att se hur även grisens borst ska kunna användas som gödning.

GELATIN

Ur till exempel svål utvinns protein (kollagen) som används vid tillverkning av gelatin. Gelatin används i en mängd olika områden, men främst inom livsmedels- och läkemedelsindustrin. Gelatin ingår i till exempel hudkrämer, läppstift och godis.

ISTER

Ister, grisens fett, smälts ned. Det kan användas i matlagning och bakning och har blivit allt mer populärt hos kockar under senare år. Det används även av den svenska charkuteriindustrin, till exempel vid stekning av färdiga köttbullar, istället för smör eller olja. Ister ingår även i korv och i köttfärs.

LÄKEMEDEL

Ibland kallas det som inte blir till mat för bioprodukter och det används inom olika typer av förädlingsindustrier. Detta är en marknad som förväntas växa tack vare att den tekniska utvecklingen skapar fler användningsområden, bland annat inom läkemedelsindustrin. Gallvätska används till exempel som läkemedel, gelatin används i läkemedelskapslar och blod används för att framställa järntillskott.

-
- DEN SVENSKA MODELLEN: INGET SVINN. ALLT TAS TILLVARA •
-

• ETT SAMARBETE MELLAN •

lrf.se

SVENSKA **KÖTTFÖRETAGEN**

kottforetagen.se

Sveriges
Grisföretagare

sverigesgrisforetagare.se